

สรุปกฎหมาย

อาญา ภาค 2

ลักษณะ 1-3

Deedee e-book

สารบัญ

ลักษณะ 1 ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	1
ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์	1
• ความผิดเกี่ยวกับการปลงพระชนม์หรือฆ่า	2
○ ปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ (ม. 107)	2
○ ปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ม. 109)	3
• ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพ	3
○ ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ (ม. 108)	3
○ ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของพระราชินี, รัชทายาท, ผู้สำเร็จราชการแทน พระองค์ (ม. 110)	4
• การหมิ่นประมาท ดูหมิ่น แสดงความอาฆาตมาดร้าย	4
○ หมิ่นประมาท ดูหมิ่น แสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อพระมหากษัตริย์, พระราชินี, รัชทายาท หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ม. 112)	4
• ตัวอย่างคำพิพากษา	6
ความผิดต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	7
• ความผิดเกี่ยวกับการเป็นกบฏ	7
○ เป็นกบฏ (ม. 113)	7
○ ส่งเสริมการเป็นกบฏ (ม. 114)	8
• ความผิดเกี่ยวกับการก่อการกำเริบ	9
○ ยุยงให้ทหารหรือตำรวจหนักราชการ (ม. 115)	9
○ ยุยงให้ประชาชนไม่ยำเกรงต่อกฎหมายหรือรัฐบาล (ม. 116)	9
○ หยุดงาน ปิดงาน งดจ้าง ไม่ยอมค้าขายหรือติดต่อทางธุรกิจ (ม. 117)	10
○ เข้ายึดหายามธงหรือเครื่องหมายของรัฐ (ม. 118)	11
• ตัวอย่างคำพิพากษา	12
ความผิดต่อความมั่นคงภายนอกราชอาณาจักร	13
• การทำให้รัฐสูญเสียดินแดนหรือเอกราช	13
○ กระทำการให้รัฐสูญเสียดินแดนหรือเอกราช (ม. 119)	13
• การเป็นศัตรูต่อรัฐ	13
○ คบคิดกับบุคคลอื่นเพื่อก่อการรบหรือกระทำอันเป็นปรปักษ์ต่อรัฐ (ม. 120)	13
○ การทำการรบหรือเข้าร่วมเป็นข้าศึกของประเทศ (ม. 121)	14
○ อุปการะการรบ หรือตระเตรียมการรบของข้าศึก (ม. 122)	14
• ความลับหรือเอกสารสำคัญของประเทศ	15
○ กระทำการเพื่อให้ได้ความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ (ม. 123)	15
○ กระทำการเพื่อให้ผู้อื่นรู้หรือได้ความลับสำหรับความปลอดภัยของประเทศ (ม. 124)	15
○ กระทำต่อเอกสารหรือแบบเกี่ยวกับส่วนได้เสียของรัฐในการระหว่างประเทศ (ม. 125) ..	16

• การไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล	16
○ ไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในการต่างประเทศ (ม. 126)	16
• การทำให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศ	17
ความผิดต่อความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ	18
• การทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพ	18
○ ทำร้ายร่างกาย, ประทุษร้ายต่อเสรีภาพของประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ (ม. 130)	18
○ ทำร้ายร่างกาย, ประทุษร้ายต่อเสรีภาพของผู้แทนรัฐต่างประเทศ (ม. 131)	18
• การฆ่าหรือพยายามฆ่า	19
○ ฆ่าหรือพยายามฆ่า ราชาธิบดี, ราชาินี, ราชสามี, รัชทายาท, ประมุขของรัฐ, ผู้แทน ต่างประเทศ (ม. 132)	19
• การหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย	19
○ หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ (ม. 133)	19
○ หมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้ายผู้แทนของรัฐต่างประเทศ (ม. 134)	20
○ เหยียดหยามธงหรือเครื่องหมายของรัฐต่างประเทศ (ม. 135)	20
ลักษณะ 1/1 ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	21
• ก่อการร้าย (ม. 135/1)	22
• ชูเชิญว่าจะก่อการร้าย หรือกระทำการสำหรับการก่อการร้าย (ม. 135/2)	23
ลักษณะ 2 ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	24
ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	25
• ความผิดที่กระทำต่อตัวเจ้าพนักงานโดยตรง	25
○ ดูหมิ่นเจ้าพนักงาน (ม. 136)	25
○ แจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงาน (ม. 137)	26
○ ต่อกู้หรือขัดขวางเจ้าพนักงาน (ม. 138)	27
○ ข่มขืนใจเจ้าพนักงาน (ม. 139)	28
• ความผิดเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่เจ้าพนักงานได้ดำเนินการไว้	29
○ กระทำต่อตราหรือเครื่องหมายที่เจ้าพนักงานได้ประทับไว้ (ม. 141)	29
○ กระทำต่อทรัพย์สิน, เอกสารที่เจ้าพนักงานยึด, รักษา หรือสั่งให้ส่ง (ม. 142)	30
• การให้สินบนเจ้าพนักงาน	30
○ เป็นคนกลางเรียกรับหรือรับสินบน (ม. 143)	30
○ ให้สินบนแก่เจ้าพนักงาน (ม. 144)	31
• การทำให้เข้าใจว่าตนเป็นเจ้าพนักงาน	32
○ แสดงตนหรือกระทำการเป็นเจ้าพนักงาน (ม. 145)	32
○ สวมเครื่องแบบหรือใช้ยศหรือตำแหน่งโดยไม่มีสิทธิ (ม. 146)	33
• ตัวอย่างคำพิพากษา	34

ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ	40
• ความผิดที่กระทำโดยแสวงหาประโยชน์หรือโดยทุจริต	40
○ เจ้าพนักงานข่มขืนใจหรือจู่ใจผู้อื่น ให้มอบทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ (ม. 148)	40
○ เจ้าพนักงานเรียกรับหรือรับสินบน (ม. 149)	41
○ เจ้าพนักงานกระทำเพราะเห็นแก่สินบนที่ยอมรับก่อนรับตำแหน่ง (ม. 150)	41
○ เจ้าพนักงานยกยกทรัพย์สิน (ม. 147)	42
○ เจ้าพนักงานหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ (ม. 151)	42
○ เจ้าพนักงานมีส่วนได้เสียในกิจการที่ดูแล (ม. 152)	43
• ความผิดเกี่ยวกับการเงิน บัญชี และอากร	43
○ เจ้าพนักงานจ่ายทรัพย์สินเกินกว่าที่ควรต้องจ่ายตามหน้าที่ (ม. 153)	43
○ เจ้าพนักงานเรียกรับหรือละเว้นเรียกรับภาษี ค่าธรรมเนียม หรือเงินใต้โดยทุจริต (ม. 154)	44
○ เจ้าพนักงานกำหนดราคาทรัพย์สินเพื่อเรียกรับภาษีโดยทุจริต (ม. 155)	45
○ เจ้าพนักงานทำบัญชีเท็จเกี่ยวกับการเสียภาษี (ม. 156)	45
• เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยทุจริต	46
○ เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยทุจริต (ม. 157)	46
• ความผิดการทำให้เสียทรัพย์สิน	48
○ เจ้าพนักงานทำให้เสียทรัพย์สินที่อยู่ในหน้าที่ของตน (ม. 158)	48
• ความผิดเกี่ยวกับตราหรือเครื่องหมาย	48
○ เจ้าพนักงานทำให้ตราหรือเครื่องหมายที่เจ้าพนักงานประทับไว้เสียหาย (ม. 159)	48
○ เจ้าพนักงานใช้ดวงตราหรือรอยตราโดยมิชอบ (ม. 160)	49
• ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร	49
○ เจ้าพนักงานปลอมเอกสารในหน้าที่ของตน (ม. 161)	49
○ เจ้าพนักงานรับรองเอกสารเป็นเท็จ (ม. 162)	50
• ความผิดเกี่ยวกับการรักษาความลับ	51
○ เจ้าพนักงานในการไปรษณีย์กระทำให้ไม่ชอบหน้าที่ (ม. 163)	51
○ เจ้าพนักงานกระทำอันมิชอบให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับ (ม. 164)	51
• ความผิดเกี่ยวกับการป้องกัน ชัดขวาง หรือละทิ้งหน้าที่	52
○ เจ้าพนักงานป้องกันหรือขัดขวางไม่ให้เกิดการเป็นไปตามกฎหมายหรือคำสั่ง (ม. 165)	52
○ เจ้าพนักงานละทิ้งหน้าที่ (ม. 166)	52
• ตัวอย่างคำพิพากษา	53

ลักษณะ 3 ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม 59

ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	60
• ความผิดฐานให้สินบนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม	60
○ ให้สินบนเจ้าพนักงานในการยุติธรรม (ม. 167)	60
• ความผิดฐานไม่ให้ถ้อยคำ, เอกสาร, สาบาน, ปฏิญาณ	60
○ ไม่มาให้ถ้อยคำตามคำบังคับของพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน (ม. 168)	60

○ ไม่ส่งทรัพย์สินหรือเอกสาร, สาบาน, ปฏิญาณ, ให้ถ้อยคำ ตามคำบังคับของพนักงาน อัยการหรือพนักงานสอบสวน (ม. 169)	61
○ ไม่มาให้ถ้อยคำ, ไม่มาเบิกความ, ไม่ส่งทรัพย์สินหรือเอกสาร ตามคำสั่งศาล (ม. 170)	61
○ ไม่ยอมสาบาน, ปฏิญาณ, ให้ถ้อยคำ, เบิกความ ตามคำสั่งศาล (ม. 171)	61
• ความผิดเกี่ยวกับความเท็จ	62
○ แจ้งความเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา (ม. 172)	62
○ แจ้งความเท็จว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น (ม. 173)	63
○ แปลข้อความหรือความหมายผิดในข้อสำคัญ (ม. 178)	64
○ ทำพยานหลักฐานเท็จ ให้เชื่อว่ามีความผิดเกิดขึ้นหรือร้ายแรงกว่าความจริง (ม. 179) .	64
• ความผิดที่กระทำความผิดต่อศาล	65
○ การฟ้องเท็จในคดีอาญา (ม. 175)	65
○ เบิกความเท็จในการพิจารณาคดี (ม. 177)	66
○ นำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานเท็จในการพิจารณาคดี (ม. 180)	67
• ความผิดเกี่ยวกับการทำให้เสียหาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์	68
○ ทำให้เสียหาย ทำลาย เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพยานหลักฐาน ในการกระทำความผิด (ม. 184)	68
○ ทำให้เสียหาย ทำลาย เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินหรือเอกสาร ที่ส่งไว้ต่อศาลหรือที่ศาลสั่งให้รักษาไว้ (ม. 185)	69
○ ทำให้เสียหาย ทำลาย เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ศาล สั่งให้รับ (ม. 186)	69
○ ทำให้เสียหาย ทำลาย เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึดหรือ อายัด (ม. 187)	70
○ ทำให้เสียหาย ทำลาย เอาไปเสีย ทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งพินัยกรรมหรือ เอกสารของผู้อื่น (ม. 188)	70
• ความผิดเกี่ยวกับการหลบหนี	71
○ ช่วยผู้อื่นที่เป็นผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดเพื่อไม่ให้ต้องโทษ (ม. 189)	71
○ หลบหนีระหว่างที่ถูกคุมขัง (ม. 190)	72
○ ทำให้ผู้ถูกคุมขังหลุดจากการคุมขัง (ม. 191)	73
○ ให้พยาน ซ่อนเร้น หรือช่วยผู้หลบหนีจากการคุมขัง เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม (ม. 192)	73
• ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนวิธีการเพื่อความปลอดภัย	74
○ ฝ่าฝืนเข้าไปในเขตกำหนด (ม. 194)	74
○ หลบหนีจากสถานพยานบาลที่ศาลสั่งให้คุมตัวไว้ (ม. 195)	74
○ ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามของศาลที่สั่งไว้ในคำพิพากษา (ม. 196)	74
• ความผิดฐานกีดกันหรือขัดขวางการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงาน	75
○ กีดกันหรือขัดขวางการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงาน (ม. 197)	75
• ความผิดฐานดูหมิ่นหรือขัดขวางการพิจารณาหรือพิพากษาคดีของศาล	75
○ ดูหมิ่นหรือขัดขวางการพิจารณาคดีของศาล (ม. 198)	75

• ความผิดฐานลอบฝัง ซ่อนเร้น ย้าย หรือทำลายศพ หรือส่วนของศพ	76
• ตัวอย่างคำพิพากษา	77
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม	82
• ความผิดฐานเจ้าพนักงานช่วยผู้อื่นไม่ให้ต้องรับโทษหรือแก่ลั้งให้ได้รับโทษ	82
○ เจ้าพนักงานในการยุติธรรมช่วยผู้อื่นไม่ให้ต้องรับโทษ หรือแก่ลั้งให้ได้รับโทษ (ม. 200)	82
• ความผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงานรับผลประโยชน์	83
○ เจ้าพนักงานในการยุติธรรมเรียกหรือรับสินบน (ม. 201)	83
○ เจ้าพนักงานในการยุติธรรมเรียกหรือรับประโยชน์ก่อนรับตำแหน่ง (ม. 202)	83
• ความผิดเกี่ยวกับการทำให้ผู้ต้องขังหลุดพ้นจากการคุมขัง	84
○ เจ้าพนักงานทำให้ผู้ต้องขังหลุดพ้นจากการคุมขัง (ม. 204)	84
○ เจ้าพนักงานทำให้ผู้ต้องขังหลุดพ้นจากการคุมขังโดยประมาท (ม. 205)	85
• ตัวอย่างคำพิพากษา	86

ขอบคุณภาพจาก www.freepik.com

ลักษณะ 1

ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง

แห่งราชอาณาจักร

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

- ความผิดเกี่ยวกับการปลงพระชนม์หรือฆ่า
- ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพ
- การหมิ่นประมาท ดูหมิ่น แสดงความอาฆาตมาดร้าย

ความผิดต่อความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

- ความผิดเกี่ยวกับการเป็นกบฏ
- ความผิดเกี่ยวกับการก่อการกำเริบ

ความผิดต่อความมั่นคงภายนอกราชอาณาจักร

- การทำให้รัฐสูญเสียดินแดนหรือเอกราช
- การเป็นศัตรูต่อรัฐ
- ความลับหรือเอกสารสำคัญของประเทศ
- การไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล
- การทำให้เกิดเหตุร้ายแก่ประเทศ

ความผิดต่อความสัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ

- การทำร้ายร่างกายหรือประทุษร้ายต่อเสรีภาพ
- การฆ่าหรือพยายามฆ่า
- การหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงความอาฆาตมาดร้าย

ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

- จะใช้กับพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์อยู่ขณะกระทำความผิดเท่านั้น
- พระราชินี หมายถึง พระมเหสีของพระมหากษัตริย์ที่ทรงครองราชย์ในขณะกระทำความผิด
- รัชทายาท หมายถึง พระบรมราชวงศ์ที่พระมหากษัตริย์ โปรดเกล้าฯ เป็นสืบสันตติวงศ์
- ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หมายถึง
 - (1) ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งโดยพระมหากษัตริย์หรือรัฐสภาให้เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในเวลาที่พระมหากษัตริย์ไม่ประทับในราชอาณาจักร หรือ
 - (2) ประธานองคมนตรี ในกรณีที่ยังไม่มี การแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่

ความผิดเกี่ยวกับการปลงพระชนม์หรือฆ่า

ปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์ (ม. 107)

องค์ประกอบภายนอก

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

หลักเกณฑ์เพิ่มเติม

- ผู้พยายามรับโทษเสมือนทำผิดสำเร็จ
- ผู้เตรียมม, รู้ว่าจะมีผู้ปลงพระชนม์แต่ช่วยปกปิด = จำคุกตลอดชีวิต
- ม. 111 : ผู้สนับสนุนมีโทษเท่ากับตัวการ

- กรณีการพยายามไม่นำความผิดฐานพยายาม ม. 80 และ ม. 81 มาพิจารณา
- การช่วยปกปิด คือ การทำให้ทางหรือผู้เกี่ยวข้องรู้ว่าจะมีการลอบปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์
 - การนิ่งเฉย ไม่เป็นความผิด ยกเว้น เป็นผู้มีส่วนที่ป้องกันไม่ให้เกิดการปลงพระชนม์ (เช่น ตำรวจรักษาพระองค์)

ปลงพระชนม์พระราชินีหรือรัชทายาท หรือฆ่าผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (ม. 109)

องค์ประกอบภายนอก

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

หลักเกณฑ์เพิ่มเติม

- ผู้พยายามรับโทษเสมือนทำผิดสำเร็จ
- ผู้เตรียม, รู้ว่าจะมีผู้ปลงพระชนม์แต่ช่วยปกปิด = จำคุกตลอดชีวิต
- ม. 111 : ผู้สนับสนุนมีโทษเท่ากับตัวการ

ความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้าย ต่อร่างกายหรือเสรีภาพ

ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือเสรีภาพของพระมหากษัตริย์ (ม. 108)

องค์ประกอบภายนอก

องค์ประกอบภายใน

เจตนา

หลักเกณฑ์เพิ่มเติม

- การพยายามรับโทษเสมือนทำผิดสำเร็จ
- หากการประทุษร้ายน่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์ = ประหาร
- เตรียม, รู้ว่าจะมีการประทุษร้ายแต่ปกปิด = จำคุก 16-20 ปี
- ผู้สนับสนุนรับผิดเท่าตัวการ

- การประทุษร้าย หมายถึงการทำร้ายร่างกายหรือจิตใจ ไม่สนว่าจะเกิดอันตรายจริง ๆ หรือไม่
- “น่าจะเป็นอันตรายแก่พระชนม์” ไม่คำนึงว่าจะเกิดอันตรายต่อพระชนม์หรือไม่ เพียงแค่คนทั่วไปเห็นว่าอาจเกิดอันตราย ก็เพียงพอ แต่ต้องไม่ใช่เจตนาปลงพระชนม์